

دانشگاه باقر العلوم علیہ السلام

دانشکده: علوم سیاسی، اجتماعی و تاریخ

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

رشته: تبلیغ و ارتباطات فرهنگی

عنوان:

بررسی نحوهٔ بازنمایی اسلام در روزنامه‌های کشورهای آمریکای لاتین

استاد راهنما:

حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای دکتر مریجی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر کرم‌اللهی

نگارش:

سید محمد جواد میرجعفری

دی 93

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

این اثر خاضعانه و خالصانه تقدیم می‌گردد به:

قطب عالم امکان، صاحب العصر و الزمان، عصاره خلقت،

حضرت حجت بن الحسن العسکری (ارواحنا لتراب مقدمه الفداء)؛

و بنیان‌گذار انقلاب و احیاء‌کننده اسلام ناب، حضرت امام خمینی (ره)؛

و نایب برحق حضرت ولی عصر (عج)، امیر علمدار عصر ظهور،

حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای (دام‌ظله)؛

و شهدای انقلاب و زمینه‌سازان ظهور آفتاب در پس پرده غیبت.

تقدیر و تشکر

هیچ امری بی لطف و مهربانی خداوند متعال به سرانجام نمی‌رسد، اما به مصداق

"من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق"

بر خود فرض می‌دانم که از پدر و مادر بزرگوارم که در سختی‌ها و دشواری‌های زندگی همواره پشتیبانی محکم و مطمئن برایم بوده‌اند و همسرم که محیطی سرشار از سلامت، آرامش و آسایش فراهم آورده است تشکر و قدردانی کنم.

همچنین از تمام اساتید بزرگوارم به ویژه استاد گرانقدر حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای دکتر مریجی که با راهنمایی‌های دلسوزانه و بی دریغ خود راهنمایی این رساله را بر عهده داشتند و نیز از استاد محترم و بزرگوار جناب آقای دکتر کرم‌اللهی که با دقت وافر زحماتی بسیار بیش از یک استاد مشاور را تقبل فرمودند، بسیار ممنون و متشکرم.

و نیز از همه عزیزانی که در مسیر نگارش این رساله بنده را همراهی کردند، سپاسگزارم.

چکیده:

یکی از پیام‌هایی که در سال‌های اخیر توسط رسانه‌های بین‌الملل مطرح شده است، چهرهٔ اسلام و مسلمانان است. به طور کلی در رسانه‌های غربی، در بازنمایی جهان اسلام از طریق کلیشه‌های شرق شناسانه، اسلام به عنوان نوعی تهدید و خطر و فرد مسلمان به عنوان فردی متعصب، متحجر و عقب مانده با افکار پوسیده و تروریست نشان داده می‌شود و نیز اسلام انقلابی یک نوع تهدید و یا چالش نظامی-امنیتی برای غرب محسوب می‌شود. بازنمایی اسلام در رسانه‌های غربی پروژه‌ای است که طراح و مجری اصلی آن دولت‌ها، سیاستمداران، صاحبان ثروت و قدرت و بالتبع رسانه‌ها هستند، که هدف اصلی آن زمینه‌سازی برای توجیه مداخلات سلطه‌گرانه در کشورهای اسلامی و خنثی‌سازی بیداری اسلامی و نیز جلوگیری از رشد بی‌رویه اسلام در غرب می‌باشد. این واقعیت در آمریکای لاتین نیز مشهود است. جایی که تا چندی پیش حیات خلوت ایالات متحده آمریکا محسوب می‌شد، اما امروزه به فرمودهٔ رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، جمهوری اسلامی ایران در آمریکای لاتین عمق راهبردی دارد، و این نشان از نفوذ فرهنگی ایران در آن منطقه است.

از این رو این پایان‌نامه، به دنبال شناخت چهرهٔ بازنمایی شده اسلام توسط هفت روزنامه منتشر شده در هفت کشور اسپانیایی‌زبان آمریکای لاتین در سال‌های اخیر بوده است که این امر با روش تحلیل محتوای کیفی و تحلیل مضمون توسط نرم‌افزار MAXQDA حاصل شد و در نتیجه، چنین به دست آمد که دشمنان اسلام از طریق تحریک، تمسخر، تحقیر، توهین، تهمت به اسلام و مسلمانان و نیز تحریک مخاطبان مسلمان و غیرمسلمان همراه با دفاع از دشمنان اسلام و مسلمانان در یک جنگ نرم فرهنگی در حال ستیز و مبارزه با اسلام هستند، که البته با اجرای راهکارهای پیشنهادی در انتهای پایان‌نامه، امید است به پیروزی در این جنگ نرم بین اسلام و غرب دست یافت.

واژگان کلیدی: بازنمایی، روزنامه، آمریکای لاتین، اسلام ستیزی، اسلام هراسی.

فهرست مطالب

1	فصل اول: کلیات.....
2	1-1- بیان مسأله.....
4	1-2- سوال اصلی.....
4	1-3- سوالات فرعی.....
5	1-4- اهمیت مساله و ضرورت تحقیق.....
6	1-5- اهداف تحقیق.....
6	1-6- پیشینه تحقیق.....
9	1-7- روش تحقیق.....
9	1-8- روش نمونه گیری.....
	فصل دوم: مبانی و چارچوب مفهومی تحقیق.....
	2-1- بازنمایی.....
	2-1-1- مفهوم شناسی.....
	2-1-2- شیوه‌های بازنمایی.....
	2-2- پروپاگاندا.....
	2-2-1- مفهوم شناسی.....
	2-2-2- شگردهای پروپاگاندا.....
	2-3- رسانه.....
	2-3-1- مفهوم شناسی.....
	2-3-2- اقتصاد رسانه.....

- Error! Bookmark not defined.**..... مالکیت رسانه 2-3-3
- Error! Bookmark not defined.**..... اسلام‌هراسی 2-4
- Error! Bookmark not defined.**..... مفهوم شناسی 2-4-1
- Error! Bookmark not defined.**..... ابعاد و محورهای اسلام‌هراسی 2-4-2
- Error! Bookmark not defined.**..... مصادیق اسلام‌هراسی 2-4-3
- Error! Bookmark not defined.**..... آمریکای لاتین 2-5
- Error! Bookmark not defined.**..... فضای رسانه‌ای کشورهای آمریکای لاتین 2-5-1
- defined.**
- Error! Bookmark not defined.**..... روزنامه‌های مهم در منطقه 2-5-2
- Error!** 2-5-3 اوضاع و شرایط فرهنگی و اجتماعی کشورهای آمریکای لاتین
- Bookmark not defined.**
- Error! Bookmark not defined.**..... جمع بندی 2-6
- Error! Bookmark not defined.**..... فصل سوم: یافته‌های تحقیق
- Error! Bookmark not defined.**..... چگونگی بازنمایی اسلام در روزنامه‌ها 3-1
- Error! Bookmark not defined.**..... ایجاد اسلام‌هراسی 3-1-1
- Error! Bookmark not defined.**..... تحریک مخاطب 3-1-2
- Error! Bookmark not defined.**..... دفاع از دشمنان اسلام و مسلمانان 3-1-3
- Error! Bookmark not defined.**..... اقتصاد و مالکیت روزنامه‌های منتخب 3-2
- Error! Bookmark not defined.**..... روزنامه ال گمرسیو پرو 3-2-1
- Error! Bookmark not defined.**..... روزنامه اکسلسیور مکزیک 3-2-2
- Error! Bookmark not defined.**..... روزنامه ال مرکوریو شیلی 3-2-3

Error! Bookmark not defined...... 3-2-4- روزنامه ال کمرسیو اکوادور

Error! Bookmark not defined...... 3-2-5- روزنامه ال اونیورسال ونزوئلا

Error! Bookmark not defined...... 3-2-6- روزنامه کلارین آرژانتین

Error! Bookmark not defined...... 3-2-7- روزنامه ال تیم پو کلمبیا

Error! Bookmark not defined...... فصل چهارم: نتیجه گیری و پیشنهادها

Error! Bookmark not defined...... 4-1- نتیجه گیری

Error! 4-2- رابطه میان اقتصاد و مالکیت روزنامه‌ها و نحوه بازنمایی اسلام.

Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined...... 4-3- راهکارها و پیشنهادها

Error! Bookmark not defined...... 4-3-1- مفاهیم مورد نیاز

Error! Bookmark not defined...... 4-3-2- روش های انتقال مفاهیم

Error! Bookmark not defined...... 4-4- کلام آخر

Error! Bookmark not defined...... منابع

Error! Bookmark not defined...... الف) کتب:

Error! Bookmark not defined...... ب) نشریات:

Error! Bookmark not defined...... ج) پایان نامه:

Error! Bookmark not defined...... د) منابع خارجی:

Error! Bookmark not defined...... ه) سایت‌های اینترنتی:

فهرست جداول:

..... (جدول 1-2) تعداد جمعیت، روزنامه، مجله، ایستگاه رادیو و تلویزیون	59
..... (جدول 2-2) درصد تعداد جمعیت، روزنامه، مجله، ایستگاه رادیو و تلویزیون	60.....
..... (جدول 3-2) فهرست روزنامه‌های پرمخاطب آمریکای لاتین	62.....
..... (جدول 1-4) توزیع فراوانی مضامین ناظر به اسلام‌ستیزی در روزنامه‌ها	150

فهرست نمودارها:

..... (نمودار 1-3) شبکه مضامین فراگیر و تفسیری اسلام ستیزی	81
..... (نمودار 2-3) شبکه مضامین تخریب	87
..... (نمودار 3-3) شبکه مضامین تخریب جمهوری اسلامی ایران	88
..... (نمودار 4-3) شبکه مضامین تحقیر	91
..... (نمودار 5-3) شبکه مضامین تمسخر	94.....
..... (نمودار 6-3) شبکه مضامین تهمت	99
..... (نمودار 7-3) شبکه مضامین توهین	103

..... (نمودار 3-8) شبکه مضامین تحریک مخاطب

108

فهرست تصاویر:

..... (تصویر 3-1) نمایی کلی از تمامی شرکتهای گروه ال کمرسیو پرو.....

117

..... (تصویر 3-2) نمایی کلی از شرکتهای و رسانه‌های متعلق به گروه کلارین.....

139

..... (تصویر 3-3) نمایی کلی از زیرمجموعه‌های شرکت رسانه‌ای ال تیم پو.....

143

فصل اول: کلیات

1-1- بیان مسأله

همزمان با تحقق انقلاب اسلامی ایران که به مثابه ارائه الگویی متفاوت برای سایر کشورهای اسلامی بود، پدیده اصول‌گرایی اسلامی مطرح شد. غرب که تا آن روز با سیری شتابان در پی همسان‌سازی فرهنگی و جهانی‌کردن فرهنگ خود بود و انتظار هیچ مقاومتی را نداشت، با سدّی محکم به نام اسلام ناب مواجه شد. یکی از استراتژی‌های مهم غرب در اسلام‌ستیزی، تحریف در بازنمایی واقعیت اسلام بود. رسانه‌ها در غرب، اسلام را به عنوان خطر و تهدیدی برای جوامع غربی و مسلمانان را به عنوان متحجر، بنیادگرا، افراطی و جنگ طلب به تصویر کشیده و بازنمایی می‌کنند. به این نحو که جنبش‌های احیای اسلام را تحت عناوین سازمان‌های تروریستی و بنیادگرا نام‌گذاری کرده، در بازنمایی جهان اسلام از طریق کلیشه‌های شرق‌شناسانه، آن را نوعی تهدید و یا چالش نظامی و امنیتی برای غرب معرفی می‌کنند.

طبیعتاً کارکرد اساسی و بنیادین رسانه‌ها بازنمایی واقعیت‌های جهان خارج برای مخاطبان است که چون اغلب دانش و شناخت انسان‌ها از جهان بوسیله رسانه‌ها ایجاد می‌شود و درک آن‌ها از واقعیت بواسطه روزنامه‌ها، تلویزیون، تبلیغات، فیلم‌های سینمایی و غیره شکل می‌گیرد، می‌توان گفت رسانه‌ها هستند که جهان را برای انسان تصویر می‌کنند. در واقع رسانه‌ها این بازنمایی را با انتخاب و تفسیر دلخواه و مبتنی بر ایدئولوژی صاحبان خود به تصویر می‌کشند و در نتیجه آنچه که مخاطب رسانه از مسلمانان و اسلام می‌داند ناشی از تجربه تصاویری است که رسانه‌ها ارائه کرده‌اند.

در راستای حملات اسلام‌ستیزانه غرب پس از حادثه 11 سپتامبر موج خروشان انزجار از مسلمانان از یک سو و کنجکاوی درباره اسلام از سوی دیگر سرعت یافت و برخلاف انتظار جهان همین واقعه اگرچه در ابتدای امر موجی از اسلام‌هراسی را در پی داشت اما در ادامه باعث گرایش بسیاری از مردم به شناخت اسلام گردید. از این رو رسانه‌های استکباری، بازنمایی از اسلام و مسلمانان

و نیز ایران را به شیوه‌های مختلف و با ابزارهای گوناگون در راس اهداف خود قرار دادند و از این قدرت نرم به عنوان راهکاری در جهت مقابله با اقبال مردم به این دین و همچنین جلوگیری از اتحاد و انسجام دنیای اسلام بهره جستند که این بازنمایی در نهایت منجر به اسلام‌هراسی شد.

اسلام‌هراسی مفهومی است که به ترس، پیش‌داوری و تبعیض غیرعقلانی در برابر اسلام و مسلمانان دلالت دارد و در پی بیان این مطلب است که اسلام هیچ ارزش مشترکی با دیگر فرهنگ‌ها و ادیان ندارد و در غرب جایگاه پایین‌تری نسبت به فرهنگ غربی دارد و بیش از آنکه یک مذهب باشد یک ایدئولوژی سیاسی خشونت‌بار محسوب می‌شود. با وجود این باید اضافه کرد که اسلام‌هراسی واژه‌ای با تعاریف متعدد است ولی چکیده همه اشکال آن اعمال تبعیض علیه مسلمانان است، نظیر تجاوز فیزیکی، توهین زبانی، بی‌حرمتی به مقدسات و تبعیض‌های سازمان یافته اجتماعی.

واژه اسلام‌هراسی برگردان انگلیسی لغت (Islamophobia) است. جزء دوم این اصطلاح یعنی کلمه فوبیا¹ اگرچه به معنای ترس و هراس است اما در علم روان‌شناسی بار معنایی خاصی دارد و آن نوعی ترس خاص است که منشاء واقعی و عینی نداشته و صرفاً بر پایه توهّمات و مبنایی غیرمنطقی استوار شده است. بنابراین واژه (Islamophobia) که حرف (o) میانه آن از ادات وصل است دلالت بر ایجاد و پدید آمدن نوعی ترس ساختگی و توهمی از اسلام دارد. همچنین واژه اسلام در این اصطلاح به تناسب مناسبات حکم و موضوع هم شامل مکتب اسلام و هم پیروان این مکتب و نیز مجموع ملیت‌های کشورهای اسلامی می‌گردد.

بستر پیدایش این ترس از اسلام به دهه 80 قرن بیستم یعنی مقارن با پیروزی انقلاب اسلامی بازمی‌گردد، لذا می‌توان ادعا کرد که نخستین جرقه‌های آن در غرب با شکل‌گیری نظام اسلام سیاسی در ایران بوده است. البته باید در نظر داشت که به دلیل تبلیغات سنگین علیه اسلام و ایجاد پیوند ساختگی مسلمانان با خشونت و درگیری و کشتار، این پیش‌زمینه منفی در ذهن مردم کشورهای غربی سابقه بسیار طولانی‌تری داشت، که البته همانطور که اشاره کردیم پس از واقعه 11 سپتامبر این هجمه

1 Phobia.

سنگین تر و این جنگ نرم فرهنگی علیه اسلام پررنگ تر و هراس مردم از این دین و پیروان آن بیش تر گردید.

قدرت‌های استکباری هیچ‌گاه از اشاعه فرهنگ اسلام‌هراسانه در کشورهای غربی فروگذار نکرده‌اند و هرگز از رواج این پدیده در سایر کشورهای تحت نفوذ خود غافل نمانده و تا حد امکان در همه کشورهایی که در دولت‌های آن‌ها اندک نفوذی داشته‌اند به تلاش پرداخته‌اند. منطقه آمریکای لاتین با حدود 20 کشور و با جمعیتی قابل توجه از مناطقی است که به دلیل موقعیت‌های خاص ژئوپلیتیک، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی مورد توجه قدرت‌های استعمارگر بوده است و اگرچه پس از انقلاب‌های سیاسی در کشورهایی از این قاره گرایش‌های استکبار ستیزانه و ضدامپریالیستی در آن روبه گسترش است، اما به دلیل نفوذ صهیونیست‌ها در ساختار سیاسی اکثر کشورهای آن از جمله آرژانتین، کلمبیا، شیلی، مکزیک و ...، به عنوان بستری مناسب برای غرب در جهت ترویج تفکرات اسلام‌هراسانه به شمار می‌آید. از همین رو رسانه‌های وابسته به استکبار در جهت نیل به اهداف اسلام‌ستیزانه خود به فعالیت در ابعاد گوناگون پرداخته‌اند و با صرف هزینه‌های گزاف به مبارزه با اسلام و مسلمانان کمر بسته‌اند. در این میان روزنامه‌ها به عنوان یکی از مهم‌ترین رسانه‌های عمومی و در دسترس، نقش مهمی را در اجرای این سیاست ایفا می‌نمایند. و با پشتیبانی و حمایت مالکان سیاسی خود در حد توان به گسترش ابعاد این جنگ نرم فرهنگی می‌پردازند.

این تحقیق با معرفی برخی از مهم‌ترین روزنامه‌های آمریکای لاتین که بازنمایی از اسلام را با هدف ترویج اسلام‌هراسی، در صدر اهداف خود قرار داده‌اند به بررسی نحوه معرفی اسلام توسط آن‌ها در پرتو حمایت‌های سیاسی و اقتصادی مالکانشان، پرداخته و با تحلیل محتوای کیفی و تحلیل مضمون اخبار این روزنامه‌ها در صدد شفاف‌سازی این مساله برخواهد آمد.

2-1- سوال اصلی

نحوه بازنمایی اسلام در روزنامه‌های کشورهای آمریکای لاتین چگونه است؟

3-1- سوالات فرعی

1. پرمخاطب‌ترین روزنامه‌های کشورهای آمریکای لاتین کدامند؟

2. روزنامه‌های پرمخاطب آمریکای لاتین چه تصویری از اسلام ترسیم می‌کنند؟
3. روزنامه‌های آمریکای لاتین چه تصویری از مسلمانان ترسیم می‌کنند؟
4. اقتصاد و مالکیت روزنامه‌های آمریکای لاتین چه رابطه‌ای با نحوه بازنمایی اسلام و مسلمانان دارد؟

4-1- اهمیت مساله و ضرورت تحقیق

در راستای فرمایش حضرت امام خمینی(ره) مبنی بر صدور انقلاب به تمام نقاط جهان و نیز تاکیدات مقام معظم رهبری(مدظله العالی) مبنی بر تبلیغ دین در خارج از کشور، شناخت موانع صدور انقلاب و تبلیغ دین اسلام، یک نیاز اساسی است؛ و از آنجایی که مقوله مخاطب شناسی در تبلیغ، امری ضروری است، لذا شناخت تفکرات مخاطب از یک سو و از سوی دیگر پاسخ‌گویی به همان شبهات و سوالات، بسیار حائز اهمیت است.

آمریکای لاتین، جایی که تا چندی پیش حیات خلوت ایالات متحده آمریکا محسوب می‌شد، اما امروزه به فرموده رهبر معظم انقلاب آیت الله خامنه‌ای(مدظله العالی)، «جمهوری اسلامی ایران در آمریکای لاتین عمق راهبردی دارد»¹ از این رو آن منطقه نیز دچار آسیب‌هایی از اسلام‌ستیزی، اسلام‌هراسی و ایران‌هراسی توسط رسانه‌های معاند اسلام می‌شود.

پژوهش حاضر، در راستای تبلیغ اسلام و انقلاب در آمریکای لاتین نگاشته شده است و امید است که بتواند مقوله مخاطب شناسی در ارتباطات فرهنگی بین ایران و آمریکای لاتین را تعمق بخشیده و خواننده رساله را با تفکرات غیرمسلمانان در مورد اسلام و مسلمانان آشنا گرداند.

همچنین به منظور مقابله با دشمن در این جنگ نرم، راهکارهایی در انتهای پایان‌نامه، پیشنهاد شده‌اند که می‌توانند در این باب راهگشا باشند.

ضمناً این پژوهش برای مبلغین بین‌الملل به‌خصوص در آمریکای لاتین و نیز برای سازمان‌ها و موسساتی که دارای ارتباطات بین‌المللی تبلیغی هستند می‌تواند کارآیی داشته باشد؛ مانند:

1. دفتر بین‌الملل مقام معظم رهبری(مدظله العالی).

1 سخنرانی معظم له با اعضای خبرگان رهبری در جلسه شهریورماه 1393.

2. معاونت بین الملل حوزه علمیه قم.
3. جامعه المصطفی العالمیه.
4. سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی.

5-1- اهداف تحقیق

1. معرفی پرمخاطب‌ترین روزنامه‌های آمریکای لاتین که در زمینه بازنمایی اسلام و مسلمانان نقش مهمی ایفا می‌کنند.
2. ارتباط میان اقتصاد و مالکیت این روزنامه‌ها و بازنمایی اسلام در جهت اسلام‌ستیزی.
3. شناخت تصویر ذهنی مردم آمریکای لاتین از اسلام و مسلمانان.
4. بیان راهکارهایی جهت مقابله با این بازنمایی و اسلام‌ستیزی.

6-1- پیشینه تحقیق

در موضوع بازنمایی از اسلام و معضل اسلام‌هراسی مقالات و کتب گوناگونی نوشته شده است که هر کدام به نوبه خود در خور تحسین است و به جنبه‌ای از جنبه‌های اسلام‌هراسی پرداخته است. برای مثال می‌توان به این کتب اشاره کرد:

1. مجموعه مطالعات انجام شده توسط ریموند شوارک که در بین سال‌های 1765 تا 1850م. و نیز جولز موهر در سال‌های 1840 تا 1867م. می‌باشد و مجموعه تاریخ کمبریج که در برداشت غربی‌ها از جهان اسلام بسیار مؤثر بوده است.¹
2. کتاب شرق‌شناسی ادوارد سعید ترجمه عبدالرحیم گواهی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، 1377 نیز یکی از این موارد است که اولین انتقادهای را بر رویکرد شرق‌شناسی وارد کرده و استدلال می‌کند که طرح و شالوده‌بندی مفهوم بنیادگرایی به عنوان اصطلاحی کلیدی برای تحلیل تضادهای سیاسی از مکان‌هایی مانند کارخانه‌های فکری از شهرهای واشنگتن و لندن برخاسته است. او ثابت می‌کند که شرق‌شناسی در نتیجه گسترش امپریالیسم در درون دنیای اسلام پدید آمد و همزمان با تسلط امپریالیسم بر بخش‌های عظیمی از جهان اسلام گسترش یافت.

1 اقبال مظفر، مجموعه سخنرانی‌های پیرامون چالش فراروی غرب و مسلمانان، ترجمه عبدالمجید طباطبایی، بازنویسی توسط شمس الله مریجی، قم، دانشگاه باقر العلوم (ع)، 1388، ص 20.

3. بابی سعید نیز یکی دیگر از کسانی است که در کتاب هراس بنیادین در چندین فصل به تحلیل قوی و منطقی از اسلام گرایی و بازتاب آن در عرصه جهانی متمرکز گشته است؛ وی قائل است گسترش اسلام گرایی، هراس بنیادی و مانعی اساسی در برابر افزون خواهی غرب در عالم است.
4. کتاب وامداری غرب نسبت به شرق به ویژه اسلام و ایران نوشته محمد آراسته خو، که سعی نموده به این نتیجه برسد که هراس غرب از اسلام به بنیادهای معرفتی و غنی اسلام برمی گردد.
5. کتاب نقش مسلمانان در شکوفایی اروپا نوشته غلامرضا گلی زواره‌ای، انتشارات صحیفه خرد در پاییز 1388 یکی دیگر از کتب مربوط به این تحقیق است که نویسنده به طلوع طلایی و حلقه وصل قاره اروپا با جهان اسلام می پردازد.
6. کتاب تبعیض و ناشکیبایی علیه مسلمانان در اتحادیه اروپا بعد از 11 سپتامبر، کتابی است که توسط علی مرشدی زاده ترجمه گردیده و توسط پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات در سال 1388 منتشر شده است که به بررسی بیانیه فدراسیون بین المللی حقوق بشر هلیسنکی پرداخته و ضمن توصیه‌ها به دولت‌های عضو اتحادیه اروپا نسبت به برخورد با مسلمانان، چگونگی مواجهه با مسلمانان را در کشورهای بلژیک، آلمان، فرانسه و انگلیس بیان می کند؛ که در این گزارش یازده کشور مورد بررسی قرار گرفته‌اند که به موضوعاتی همچون: روابط رسمی میان دولت و اجتماع مسلمانان کشور، احساسات منفی و آزار و اذیت علیه مسلمانان، نقش رهبران سیاسی و سیاست‌های رسمی، پوشش رسانه‌ای موضوعات مرتبط با اسلام و مسلمانان، تبعیض علیه مسلمانان در حوزه‌های گوناگون جامعه، عبادت گاه‌های مسلمانان، تسهیلات تدفین و ذبح اسلامی پرداخته‌اند.
7. اسلام‌ستیزی، نوشته انور مسعود، در سال 1388 توسط پژوهشکده اطلاعات و امنیت به چاپ رسید. این کتاب برخی حوادثی که در نقاط مختلفی از جهان نسبت به مسلمانان رخ داده را بررسی می کند.
8. کتاب بازنمایی ایران و اسلام در هالیوود نوشته عبدالله بیچرانلو که توسط پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات منتشر شده است، و موضوع خود را به سینمای هالیوود اختصاص داده است.
9. کتاب تحلیل گفتمان و نگرش‌های رسانه‌ای: بازنمایی اسلام در مطبوعات انگلیسی نوشته پاول باکر، کاستاس گابریلاتوس و تونی مک‌انری که در انتشارات کمبریج منتشر شده است؛ این تحقیق در اروپا و ایالت متحده آمریکا انجام شده است.

10. کتاب رسانه‌ها و بازنمایی نوشته سید محمد مهدی‌زاده نیز بیشتر به مباحث تئوریک بازنمایی رسانه پرداخته است.
11. کتاب تاملی بر ابعاد اسلام‌هراسی در بریتانیا پس از یازده سپتامبر نوشته سید محمد مهدی حسینی فائق به اسلام‌هراسی در دولت و رسانه و مردم پرداخته است و به صورت موردی کشور بریتانیا را محل تحقیق قرار داده است.
12. کتاب اسلام‌هراسی نوشته پتر گاتشاک و گابریل گرین‌برگ به کاریکاتورهایی که در بعضی از روزنامه‌های اروپایی و آمریکایی با محتوی توهین به اسلام و پیامبر عزیز اسلام (ص) می‌باشد اشاره و آن‌ها را تحلیل کرده است.
13. کتاب بازنمایی اسلام و مسلمانان در وبلاگ‌های خبری آمریکا نوشته علی حاجی محمدی که فقط به وبلاگ‌ها پرداخته است.
14. کتاب اسلام ستیزی نوشته انور مسعود، مجموعه حوادثی که جهت ایجاد هراس از اسلام و مسلمانان توسط آمریکا و اروپا بوجود آمده است بیان شده‌اند.
15. کتاب اسلام‌هراسی در غرب (جنگ سرد جدید فرهنگی علیه مسلمانان در آمریکا و انگلستان) نوشته محمد رضا دهشیری، فقط در کشورهای آمریکا و انگلستان، مشکلاتی که مسلمانان به سبب اسلام‌هراسی دچار آن‌ها شده‌اند مانند تبعیض و عدم برخورداری از حقوق شهروندی ذکر شده‌اند.
16. کتاب اسلام‌هراسی پس از 11 سپتامبر، علل، روندها و راه حل‌ها، مجموعه مقالات همایشی است که به منظور بیان علل و راه حل اسلام‌هراسی نوشته شده‌اند.
17. هفتاد و نهمین شماره فصلنامه علمی ترویجی وسایل ارتباط جمعی (رسانه) پیرامون رسانه‌ها و اسلام‌هراسی بوده است که عناوین مقالات این فصلنامه عبارتند از: اسلام‌هراسی در رسانه‌های غربی؛ مطالعه موردی رسانه‌های بریتانیا نوشته جلال درخشه و سید محمد مهدی حسینی فائق، دو چهره اسلام‌هراسی، سلبی و ایجابی در تبلیغات غرب نوشته اصغر افتخاری، اسلام‌هراسی در رسانه‌های غربی؛ مطالعه موردی روزنامه تایمز چاپ لندن نوشته محمد حسن خانی، شرق شناسی هگلی و سیاست رسانه‌های مبتنی بر اسلام‌هراسی نوشته مجید توسلی رکن آبادی، گفتمان اسلام‌هراسی در آمریکا؛ مطالعه موردی فاکس نیوز نوشته حسن مجیدی، اسلام‌هراسی در اروپا؛ بررسی موردی فیلم فتنه، نوشته حسینعلی افخمی و محمد نیک ملکی، تصویرسازی و کلیشه‌سازی هالیوود از مسلمانان نوشته عبدالله بیچرانلو، راهکارهای رسانه‌ای ایالات متحده آمریکا برای مقابله با جمهوری اسلامی ایران نوشته مهسا ماه‌پیشانیان.

اما در این پایان نامه، بازنمایی اسلام فقط در قاره آمریکای لاتین و تنها در روزنامه‌های همان قاره بررسی می‌شود و همچنین راه‌حل‌ها و پیشنهادها نیز متناسب با همان منطقه ذکر خواهند شد. لذا از آنجا که تمام کتب و مقالات مذکور درباره بازنمایی اسلام و اسلام‌هراسی در اروپا و ایالات متحده آمریکا می‌باشند، هیچ گونه اثری تاکنون پیرامون نحوه بازنمایی اسلام و مسلمانان در آمریکای لاتین نگاشته نشده است. زیرا فقط چند سالی است که جمهوری اسلامی ایران در حال گسترش فعالیت‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی در آمریکای لاتین می‌باشد، قاره‌ای که ایالت متحده آمریکا آن را حیاط خلوت خود می‌داند و به کسی اجازه ورود به آن را به راحتی نمی‌دهد.

7-1- روش تحقیق

یکی از روش‌های تحلیل محتوای کیفی، روش تحلیل مضمون است. بدین صورت که محقق ابتدا داده‌ها را مطالعه کرده و با آن‌ها آشنایی اجمالی پیدا می‌کند، سپس کدگذاری داده‌ها را از طریق نرم افزار یا دستی انجام می‌دهد و در نهایت به تهیه گزارش می‌پردازد. در این رساله نیز پس از انتخاب 430 خبر و مطالعه تمامی آن‌ها، با استفاده از نرم افزار MAXQDA بر روی هر کدام یک کد توصیفی درج شده است و پس از کدگذاری اولیه، کدگذاری ثانویه یعنی کدهای تفسیری از آن‌ها استخراج گشته و در نهایت از کدهای تفسیری نیز کدهای فراگیر که کدهای اصلی هستند اخذ شده‌اند. سپس گزارشی از شبکه مضامین به دست آمده از مجموعه کدها با ذکر اخبار مربوطه نگاشته شده است.

8-1- روش نمونه‌گیری

با عنایت به بهره‌گیری از روش تحقیق کیفی و تحلیل مضمون، روش نمونه‌گیری از نوع نمونه‌گیری هدفمند است. بدین صورت که در بیش از هزاران روزنامه‌ای که در آمریکای لاتین به صورت روزانه پخش و منتشر می‌شوند، فقط هفت روزنامه که ویژگی‌ها و خصوصیات متناسب با این پژوهش را دارا بودند، گزینش شدند.

این ویژگی‌ها عبارت بودند از:

1. کشوری که در آن این روزنامه منتشر می‌شود باید یکی از کشورهای بزرگ آمریکای لاتین باشد، من باب مثال از کشورهای آمریکای میانه نباشد.
2. زبان روزنامه اسپانیایی باشد، که کشور برزیل بعلاوه زبان پرتغالی از دور خارج شد.
3. روزنامه مورد نظر، باید جزء پرتیراژترین روزنامه‌های کشور باشد.
4. روزنامه مورد نظر باید در مورد اسلام و مسلمانان مطلب نگاشته باشد.

از این روز هفت روزنامه زیر از هفت کشور انتخاب شد:

1. روزنامه ال کمرسیو از پرو¹
2. روزنامه اکسلسیور از مکزیک²
3. روزنامه ال مرکوریو از شیلی³
4. روزنامه ال کمرسیو از اکوادور⁴
5. روزنامه ال اونیورسال از ونزوئلا⁵
6. روزنامه کلارین از آرژانتین⁶
7. روزنامه ال تیم پو از کلمبیا⁷

ضمن این که برای بررسی روزنامه‌های هر کشور با مسلمانان آن کشور تماس گرفته و از ایشان نیز پیرامون اهمیت روزنامه‌ها، نظرسنجی شد. بعد از انتخاب روزنامه‌ها، 430 خبر منتشر شده در دو سال اخیر، که به نحوی رابطه‌ای با اسلام و مسلمانان داشتند، گزینش شده و مورد تحلیل و بررسی قرار گرفتند.

1 <http://elcomercio.pe>
2 <http://www.excelsior.com.mx>
3 <http://www.elmercurio.com>
4 <http://www.elcomercio.com>
5 <http://www.eluniversal.com>
6 <http://www.clarin.com>
7 <http://www.eltiempo.com>